

Felles beredskapsgruppe i Hordaland

- 2010 Innbrot i Kinasamlingen, KODE
- 2013 Innbrot i Kinasamlingen, KODE
- 2013 Brann i St. Jørgen kirke, Bymuseet
- 2013 Skadeverk på Damsgård hovedgård

Etterlyser kriseteam

Samlingslederen ved Bymuseet savner et mer formelt samarbeid mellom museene.

Anne Bjørke, samlingsleder ved Bymuseet i Bergen, var på brannstedet etter kort tid. Hun begynte raskt å tenke på hva som skulle gjøres med det som ble reddet ut.

- Jeg tenkte først på hvilke konservatorer jeg kjente godt nok til å ringe midt på natten.

Hun savner en beredskapsliste med kontaktinformasjon til personer som kan ringes i krisesituasjoner.

Hun viser til kunsttyveriet på

Permanenten i januar, det museet selv pakket ned gjenværende kunst fra samlingen.

- I alle slike krisetilfeller trengs eksperter. I stedet for at museene selv ringer og henter inn eksperter, bør det foreligge en liste med navn på fagpersoner som er vant til å håndtere verdifulle gjenstander, mener Bjørke.

- Han som var her fra skadegruppen hadde heldigvis god kunnskap om tørking. Det er viktig at ikke treverket tørker for hurtig, da sprekker det, påpeker Bjørke.

Her savner malerikonservatoren kirkkunsten som ble reddet fra brannen i St. Jørgen kirke. Hun tror maleriene er reddet.

MARKEN

Linda Nilsen
linda.nilsen@ba.no

Torsdag i forrige uke tente en kvinne (45) på tre branner i Bergen sentrum. Huset i Brede-

becksmøet, Lille Øvregate 20C, ble totalskadet. St. Jørgen kirke, som er en del av Lepramuseet, fikk også store vannskader. Senere brant det også i kledningen på et hus i Lille Øvregate 38.

Brannene skjedde i et av byens verste brannmittområder, der faren for spredning er stor. Mandag morgen undersøkte konservatorene de verdifulle gjenstandene som ble reddet ut av kirken.

Maleriene ser ut til å ha klart seg bra. Jeg ser at skittent vann har rent fra taket og ned på lerretene, men vi skal klare å fjerne det. Først må vi sikre at fargen sitter, så kan vi gå i gang med en grundig rengjøring, sier Marie-

Louise Lorentzen, malerikonservator fra Universitetsmuseet. - Dette er uerstattelige verdier, derfor er det viktig at tørkeprosessen gjøres kontrollert, sier Kunze til BA.

Store vannskader Skadefanget er foreløpig ukjent. Kirken har betydelige vannskader, og det er også større skader i takkonstruksjonen.

- Nå som alle tekstilene har tørket, pakker vi dem inn i syrefritt silkepapir. Så skal silke fryses ned i fem døgn, før vi gjør en fullstendig tilstandsvurdering, forteller Friedrike Kunze, tekstilkonservator fra Bevaringstjenestene ved Museumsenteret i Hordaland.

En av tekstilene hun pakker ned er en rød alterduk fra 1709. - Dette er uerstattelige verdier, derfor er det viktig at tørkeprosessen gjøres kontrollert, sier Kunze til BA.

Fredet

St. Jørgens Hospital er fredet etter Kulturminneloven og er et kulturminne av internasjonal verdi. Hospitalbyggets historie går tilbake til tidlig 1400-tall, og de nåværende bygningene er alle bygget etter bybrannen i 1702.

St. Jørgen kirke er anleggets eldste bygning, og er fra 1707. Det gamle sykehusanlegget er en viktig del av den berømte og anerkjente norske leprahistorien.

FAKTA

Storbrannen

- » I 2030-tiden torsdag 11. april brøt det ut brann i St. Jørgen kirke. Brannene var påsatt ved hjelp av tennevæske og tennbriller.
- » En kvinne (45) meldte seg kort tid etter for politiet. Hun tar også på seg ansvaret for brannene i Bredebecksmøet og i Lille Øvregate.
- » I avhør sa hun at hun ønsket å menneskelig skulle gå tapt. Lørdag ble kvinnen varetaktsfengslet i fire uker.

i St. Jørgen kirke ved Lepramuseet. Begge disse portrettene er fra 1690. FOTO: EIRIK

Etterlyser kriseteam

Samlingslederen ved Bymuseet savner et mer formelt samarbeid mellom museene.

Anne Bjørke, samlingsleder ved Bymuseet i Bergen, var på brannstedet etter kort tid. Hun begynte raskt å tenke på hva som skulle gjøres med det som ble reddet ut.

Hun savner en beredskapsliste med kontaktinformasjon til personer som kan ringes i krisesituasjoner.

Hun viser til kunsttyveriet på

Permanenten i januar, det museet selv pakket ned gjenværende kunst fra samlingen.

- I alle slike krisetilfeller trengs eksperter. I stedet for at museene selv ringer og henter inn eksperter, bør det foreligge en liste med navn på fagpersoner som er vant til å håndtere verdifulle gjenstander, mener Bjørke.

- Han som var her fra skadegruppen hadde heldigvis god kunnskap om tørking. Det er viktig at ikke treverket tørker for hurtig, da sprekker det, påpeker Bjørke.

BRANNEKUNST REDDET

VANNKADER: Marie-Louise Lorentzen, malerikonservator fra Universitetsmuseet, saumfarer lerretene med vattpinner.

FRA 1709: Tekstilkonservator Friedrike Kunze pakker inn alterduken fra 1709 i silkepapir.

PÅTENT: Deler av takkonstruksjonen på St. Jørgen kirke er ødelagt. Selve kirkerommet stapp unna med vannskader.

Siktete skrevet ut

Den mordbrannsiktede kvinnen (45) er skrevet ut fra Sandviken sykehus.

Ina Linn Olsvoll
ina.olsvoll@ba.no

BEKREFTER OVERFRING: Politiltdadvokat Marita Melling.

BA mandag ettermiddag. 45-åringen ble innlagt på Sandviken sykehus etter at hun meldte seg til politiet torsdag kveld i forrige uke.

- Kan du si noe om hva som ligger bak avgjørelsen om å overføre henne til fengselet?

- Nei, dette er en vurdering Sandviken sykehus og Helse Bergen har tatt, sier hun.

Under fengslingsmøtet på lørdag sa forsvaret Kaj Wigums at kvinnen måtte få nødvendig helsemessig oppfølging i varetekt, og i kjennelsen la dommeren vekt på dette.

Det er nå opp til Kriminalomsorgen å vurdere hvilken helsehjelp kvinnen skal ha i varetekt.

Forsøkte å tenne på villa Kvinnen meldte seg selv til politiet og tilsto at hun hadde tent på flere steder i Bergen sentrum torsdag kveld. Hun er også siktet for å ha startet en gressbrann på Sotra tidligere i uken.

I avhør har kvinnen tilstått at hun også forsøkte å tenne på en trevilla på Nygårdshøyden for de andre brannene startet.

Hun sier at dette var det første stedet hun prøvde å tenne på, sier Melling.

Forholdene etterforskes nå av politiet.

Lørdag ble den mordbrannsiktede 45 år gamle kvinnen fremstilt for varetaktsfengsel i Bergen tingrett.

Brannene ble påsatt ved hjelp av tennevæske og tennbriller. Et overvåkingskamera fra en Rimi-butikk i sentrum har fanget kvinnen idet hun handler varene.

Tatt i betraktning siktedes motiv og det faktum at hun tente på tre branner i et brannmittområde på veldig kort tid, vurderer politiet gjentakelsesfaren som stor.

Hun erkjente straffskyld for å ha tent på samtlige branner og samtykket til fire ukers varetaktsfengsel, slik politiet ba om.

Forsvarer Kaj Wigum ønsker ikke å kommentere overføringen til ordinær varetekt.

Jeg tar det til etterretning, sier han til BA.

FAKSIMILER: BA 12. april og 13. april

Gjensidig avtale om akutt krisehjelp

Målet med Beredskapsgruppa (BMA) er eit samarbeid om å avgrense skadeomfanget knytt til akutte kriser som brann, flaum, lekkasje og liknande ved å

- Etablere felles rutinar og system for ein samla og heilskapleg kriseberedskap
- Heve kompetansen på fagfeltet for alle institusjonane som deltek og legge til rettes for felles opplæring

Alle institusjonane som deltek i samarbeidet kan be kvarandre om hjelp ved akutte krisesituasjonar som t.d. brann, flaum, lekkasjar og liknande. Det er forventa at alle institusjonane har relevante planar for handtering av slike situasjonar

Medlemmer

- Dei konsoliderte musea, 7 (8)
- Universitetsmuseet
- Fylkesarkivet i Vestland
- Bergen Byarkiv
- Universitetsbiblioteket

1 Representanter til Felles beredskapsgruppe for museum/arkiv i Hordaland

3 pr .26.05.2020

Alfabetisk oppsett av institusjonene

4 MUSEUM

5 Rolle	6 Navn	7 Tlf. mobil	8 Tlf. jobb	9 Tlf. priv.	10 Kompetanse/erfaring	11 E-post
---------	--------	--------------	-------------	--------------	------------------------	-----------

13 Bymuseet i Bergen

14 Ansvarlig for beredskap	Direktør				Direktør	
15						
16 Kontaktperson					Samlingsleiar	
17						
18 Representanter					Samlingsforvaltning/gjenstandshåndtering	
19					Samlingsforvaltning/gjenstandshåndtering	
20				56 30 81 36	Samlingsforvaltning/gjenstandshåndtering	
21					Samlingsforvaltning/gjenstandshåndtering	
22					Sikringskoordinator	
23					Sikringskoordinator	
24					Bygningshistoriker/tømrer,erfaring m. arbeid e. brann/vanskade	
25						

26 Hardanger og Voss museum

27 Ansvarlig for beredskap	Direktør				Direktør	
28						
29 Kontaktperson					Samlingsforvaltning, Styrar	
30						
31 Representanter					Små båter, Maritime gjenstander	
32					Tekstil	
33					Bygg	
34					Bygg	
35					Primus, digital forvaltning	
36					Større flytande fartøy	

- INSTRUKS FOR FØRESPURNADER FRÅ BEREDSKAPSGRUPPE FOR MUSEUM OG ARKIV
- - TIL BRUK I KODE SITT VAKTROM
 - Det er inngått ein avtale om at vaktrommet ved KODE skal kunne fungere som eit kontaktpunkt i ei akutt fase dersom det oppstår ein kritisk situasjon ved ein av institusjonane som er med i beredskapsgruppa. Døme på kritiske situasjonar som kan føre til behov for hjelp er brann, lekkasje, innbrot, hæverk eller naturkatastrofe.
 - Vaktrommet skal til ein kvar tid ha siste versjon av medlemslista lett tilgjengeleg.
 - Dersom ein av institusjonane som er med i samarbeidet ringer og opplyser om ein kritisk situasjon, skal vaktpersonalet (så langt ein har kapasitet utan at det går ut over sikringa ved KODE) hjelpe med å varsle andre på lista om behovet til den institusjonen som er råka.

- Den som mottar førespurnaden skal be om følgjande informasjon:
 - o Namn, stilling og institusjon + telefonnummer
 - o Kontaktperson (om annan person enn innringar) + telefonnummer
 - o Adresse der situasjonen har oppstått
 - o Kort skildring av situasjonen
 - o Kva type kompetanse treng ein
 - o Kor mange personar innan kvart kompetansefelt treng ein
 - o Er det noko spesielt utstyr ein skal forsøke å skaffe
 - o Kvar skal ein møte opp
- • Ein skal først forsøke å kontakte kontaktperson for den enkelte institusjon ein treng støtte frå. Dersom ein ikkje oppnår kontakt, kan ein gå direkte på andre personar på lista.
- • Det skal førast logg over kven som blir kontakta og kva tilbakemelding ein får frå kvar enkelt.

Aktivitet

- Seminar, temadagar og workshops
- Generell brannførebygging
- Verdibergingsplanar

Utprøving av mal

